

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Minister mevrouw van der Wal-Zeggelink
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Steendam, 8 juni 2022

Betreft: zienswijze op ontwerpregeling houdende wijziging van de Regeling natuurbescherming en de Omgevingsregeling in verband met het landelijk niet openen van de jacht op de wildsoort konijn en het niet openen van de jacht op de wildsoort haas in de provincies Groningen, Limburg en Utrecht.

Geachte mevrouw de Minister,

Hierbij doe ik u persoonlijk de zienswijze op uw bovenvermelde ontwerpregeling toekomen.

Ik heb kennisgenomen van deze ontwerpregeling, de toelichting op dit ontwerp, het Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 en met name het rapport van Wageningen Environmental Research (WEnR) van eind maart 2022.

Het ontwerp wordt gemotiveerd met de stelling dat haas en konijn sedert 14 oktober 2020 zijn opgenomen in het Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren van de Zoogdier-vereniging onder de laagste bedreigingscategorie met de aanduiding 'gevoelig'. Volgens de Zoogdiervereniging is de populatiegrootte van haas en konijn sedert 1950 met meer dan 60% afgenomen, terwijl ook wordt geconcludeerd in genoemd Basisrapport dat de jacht **niet** de primaire drukfactor is voor deze gestelde achteruitgang van de soorten haas en konijn.

Het ligt in het geheel niet voor de hand om de jacht op haas en konijn te sluiten als (eerst) maatregel ter bescherming van de soorten, nu kennelijk de sluiting geen substantiële positieve verbetering van de populatiegrootte van haas en konijn zal opleveren.

Daar komt bij dat, indien een vergelijking van de populatiegrootte van alle faunasoorten die algemeen in het agrarisch (cultuur)landschap voorkomen, wordt gemaakt met de toestand van die soorten in 1950, zonder meer kan worden geconcludeerd dat de omvang van al die faunasoorten drastisch en met net zo'n groot percentage is afgenomen.

In hoeverre een dergelijke telling een (deugdelijke) onderbouwing van uw ontwerpregeling kan zijn, is mij een raadsel.

Vervolgens baseert u uw ontwerpregeling op het WEnR-rapport dat concludeert dat het konijn en de haas zich landelijk niet in een gunstige staat van instandhouding zouden bevinden. Dit rapport is niet gebaseerd op de feitelijke cijfers en gegevens die alle wildbeheereenheden in Nederland sedert jaren met betrekking tot haas en konijn in de faunaregistratiesystemen, bijgehouden door de provinciale faunabeheereenheden, invoeren op basis van de jaarlijkse trendtelling wildsoorten in het voorjaar.

Het is mij niet duidelijk waarom onze gebiedsgerichte telgegevens geen rol bij de samenstellers van het WEnR-rapport hebben gespeeld.

Het gegeven dat deze trendcijfers niet zijn gevalideerd door het CBS kan in redelijkheid niet opgaan, daar de door de wetenschappers in hun rapport onder meer wel gehanteerde cijfers van de zogenaamde vogeltellingen (Sovon), waarbij vogels in natuurgebieden en overdag worden geïnventariseerd met als "bijvangst" haas- en konijngegevens, zeker geen realistisch

beeld van de staat van instandhouding van deze wildsoorten kunnen opleveren. Immers haas en konijn komen met name voor in het agrarisch landschap en c.q. in veel mindere mate in natuurgebieden en zijn bovendien in de schemering en vooral 's nachts actief. Wanneer ik zo 's 'avonds in het veld loop zie ik de hazen alle kanten wegrennen terwijl overdag bijna geen haas zich laat zien. Dat deze Sovon-data, aldus het WEnR-rapport, voldoen aan de hoogste kwaliteitseisen wat betreft bruikbaarheid en nauwkeurigheid voor statistische analyse doeleinden, is een niet onderbouwde "wetenschappelijke" stelling, waardoor ik de waarde van dit rapport ernstig in twijfel trek.

Waarom kiest u, mevrouw de Minister, ervoor om nu een jachtverbod in te voeren om vervolgens, zoals u in de ontwerpregeling stelt, in de toekomst aangepaste "tellingen" van de wildbeheereenheden te gebruiken om een beter inzicht te krijgen in de populatietrends van de wildsoorten.

Mevrouw de Minister, indien u zicht wilt hebben op relevante populatie ontwikkelingen van haas en konijn, dan dient u tevens ook gebruik te maken van de nu reeds beschikbare informatie van jagers, wildbeheereenheden, faunabeheereenheden en provincies en niet een jachtverbod in te voeren en in dat besluit nota bene tevens te stellen.

"De belangrijkste oorzaken van achteruitgang van de soorten op de wildlijst zijn habitatverlies, afgenomen kwaliteit van het leefgebied en lokale predatiedruk. Dat is gevolg van onder meer de intensivering en schaalvergroting van de landbouw, verandering van het landschap en het inzetten van landbouwmachines."

Hoe denkt u nu, mevrouw de Minister, dat een tijdelijk jachtverbod deze oorzaken van de gestelde achteruitgang van de hazen- en konijnenstand zou kunnen tegengaan. Uw ontwerpregeling is innerlijk tegenstrijdig en dus voor ons volstrekt onbegrijpelijk!!

De hazenstand in mijn jachtveld is de laatste jaren duidelijk toegenomen temeer indien men bedenkt dat waarnemingen met nachtzicht een nog veel realistische beeld van zowel haas en konijn in een bepaald gebied kunnen opleveren. Waarom kan er, indien de huidige beschikbare informatie van de wildbeheereenheden kennelijk niet zou voldoen, hetgeen wij betwisten, in alle redelijkheid niet gewacht worden op deze nog realistischere cijfers en gegevens, alvorens een tijdelijk jachtverbod af te kondigen?

Uw tijdelijke jachtverbod is bovendien een inbreuk op het eigendomsrecht waar jacht, populatiebeheer en schadebestrijding onderdeel van is. Jacht wordt veelal verhuurt voor onder andere jacht op haas en konijn, maar u bepaalt nu, dat jagers wel het jachtrecht mogen huren, maar er vervolgens geen of beperkt gebruik van mogen maken. Bovendien is het in strijd met de bepalingen in de Wet Natuurbescherming, waarin de jager de plicht heeft te zorgen voor een goede wildstand en bij het ontbreken daarvan ervoor te zorgen, dat die stand zich weer herstelt. Beheren is noodzakelijk, anders blijft er maar 1 wildsoort over. De jager moet gemotiveerd blijven om wildsoorten te beschermen. Een jager zal dus altijd zorg blijven dragen voor het jacht veld waar hij/zij verantwoordelijk voor is.

Jacht wordt uitgevoerd door opgeleide personen die een pittig theoretisch en praktisch examen afleggen en in de praktijk worden zogenaamde weidelijkheidsregels bijgebracht. De do's en don'ts binnen de jagerswereld, goed aanspreken en jezelf beperken als er niet veel hazen zijn.

Het WEnR-rapport hanteert bij haar conclusie dat haas en konijn zich landelijk niet in een gunstige staat van instandhouding bevinden. Dit is een norm c.q. methode om de gunstige staat van instandhouding van een faunasoort te bepalen die niet is gebaseerd op de Europese regelgeving, onze Wet Natuurbescherming en de rechtspraak van de Raad van

State, nu deze wildsoorten als algemeen voorkomende faunasoorten worden aangeduid. Deze door de wetenschap in haar rapport gehanteerde norm geldt blijkens Europese en Nederlandse wetgeving slechts bij bepaalde bijzondere en zeldzaam voorkomende faunasoorten.

In de rapportage is niet onderbouwd waarom deze speciale norm c.q. methode wordt gehanteerd en waarom daarbij een bepaald referentiejaar is aangehouden. Daarom voldoet het rapport niet aan de in het algemeen aan een wetenschappelijke rapportage te stellen maatstaven. En kunnen de conclusies van dit rapport niet als argument worden gebruikt om uw ontwerpregeling te onderbouwen. In dit opzicht ontbeert uw ontwerp een zorgvuldige en deugdelijke motivering!!

Conform art. 3.20, derde lid, Wnb is de jachthouder verantwoordelijk voor het voorkomen van schade door in zijn jachtveld aanwezig wild. Wanneer de jacht gesloten wordt kan de jachthouder niet meer aan deze verantwoordelijkheid voldoen door bejaging en zal de nadruk op preventie komen te liggen. Provincies zijn verantwoordelijk voor het faunabeleid en in het kader daarvan populatiebeheer en schadebestrijding. De werkdruk zal toenemen door een niet te onderschatten hoeveelheid aan administratieve bureaucratie en kosten voor overheid, burgers en bedrijven.

Kortom, mevrouw de minister, uw ontwerpregeling is niet in overeenstemming met de strekking van de regeling van de uitoefening van de jacht conform de Wet natuurbescherming en de praktische uitvoering daarvan door de wildbeheereenheden in Nederland..

Zij is bovendien niet c.q. onvolledig en ondeugdelijk gemotiveerd. En de afweging van de in aanmerking komende belangen is bij dit ontwerp onzorgvuldig en eenzijdig uitgevoerd. Daarmee voldoet deze ontwerpregeling in het geheel niet aan de algemeen geldende beginselen van behoorlijk bestuur.

Daarom verzoek ik u dit ontwerp niet in werking te doen treden en in plaats daarvan samen te werken met onze overkoepelende organisatie waarvan nagenoeg elke wildbeheereenheid in Nederland lid is, oftewel met praktijkmensen en organisaties die daadwerkelijk de staat van instandhouding van haas en konijn gunstig kunnen beïnvloeden.

Hoogachtend,
A.E. Woltjer-Veenstra
Steendam